

Pétain agertu du Marboeufek Valladolideko zinemaldian

VALLADOLID

Jean Marboeuf frantziarrak nazien gobernuaren esanetara jarri zen Pétain mariskalaren irudia eta bizitza agertu zuen atzo Seminciren Sail Ofizialaren barnean. 'Pétain' filmearekin, «'petainismoaren' arriskuaz mintzatu nahi izan dut», azaldu du zuzendariak, «autoritateari itsu-itsuan makurtzeak dakarrenaz. Ez dut lan historiko bat egin nahi izan. Ene ustez filmearen baliorik handiena, Frantziako historiaren pasarte honen inguruko 50 urtetako isiltasun zinematografikoa amaitu dela da».

Bigarren filme bat ere igorri zen lehiaketaren barnean. Sergio Cabrera kolonbiarraren 'La estrategia del caracol' lanak maizter bizi den lagun talde batek jabearekin eta legearekin dituen tirabirak kontatzen ditu. Zuzendari kolonbiarra 1989an hasi zen pelikula hau filmatzen eta lau urte behar izan ditu burutzeko eta arazo ugari tartean.

Zinema merkatu izango da Milan MIFEDen 60. edizioan

MILAN

Munduko zinema saltzaile gehienak Milanera hurbilduko dira egunotan, bertan urriaren 29ra arte MIFED nazioarteko zinema merkatua zabalik izango baita. Zenbaiten ustez, aurten egingo den 60. edizioan 500 milioi dolarreko trukeak izan litezke.

Erakustokiak 7.932 metro karratu izango ditu eta guztira 243 ekoiztetxe eta banatzaile konpainia izango dira bertan. Egun hauetan prestatutako 27 aretotan 316 luzemetraia ikusteko aukera izango da eta horietatik 221 bertan estreinatuko dira, munduko zinema aretoetan ikusi aurretik.

Iparramerikarrek beren filme arrakastatsuenak erakutsiko dituzte, eta europarrak, berriz, beren herrialdeetan arrakasta handiena lortu dituzten pelikula saltzeko asmoz hurbildu dira Milanera.

Frantziatik 'Helas pour moi' eta 'Un, deux, trois soleil!' izango dira, besteak beste.

Vincent Price aktorea hil da

'Dragonwyck-eko' protagonistak beldurrezko hamaika lan egin zuen

Vincent Price aktorea astelehen gauean hil zen biriketako minbiziak jota, Los Angelesko bere etxean, 82 urte zituela. Pricek oso eredu aristokrata eta erromantikoa sortu zuen zineman beldurrezko jeneroaren barnean, eta 'Dragonwyck', 'The Pit and the Pendulum' edo 'House of Usher' bezalako filme ederretan egin zuen lan.

A. GOSTIN / DONOSTIA

Vincent Price beldurrezko jeneroko aurpegi ezagunenetakoa izan da urteetan, batez ere 'Argizari museoak-ko' nagusi beldurgarriaren rola antzeztu zuenetik, eta jeneroko pertsonaia gaizto guztiei lotu izan zaie beti bere izaera. Hala eta guztiz, Price erregistro zabaleko aktorea izan zen beti eta Roger Corman zuzendariak bere filmografiarako erabat akaparatu bazuen ere, oso antzezlari bikainak erakutsi zituen Joseph Leo Mankiewicz edo Otto Premingerren talentuko zuzendariekin.

Vincent Price Saint Louisen jaio zen 1911. urtean eta gaur egun zineman egindako lanak besterik ezagutzen ez badira ere, pintore, bildumari eta literatura editore gisa aritu zen beste hainbeste urtetan, sukaldarako zenbait liburu idatzi arte. Aktoreak beldurrezko jeneroarekiko obse-

Vincent Price aktorea 'House of Usher' filmeko eszena batean.

sioa izan zuen beti, eta fijazio hori bere margoetan ere ikus daiteke, bai bere itxura gotikoan, bai gaiak aukeratzeko orduan.

Pricek antzerkiko taulen gainean egin zituen bere aurreneko lanak, era guztietako rola betez. Alberto printzea, Don Giovanni eta Oscar Wilde gorputzu zituen, besteak beste, antzerkiaren munduan. Egundoko ahalegina egin behar izan zuen idazleari bizia emateko, bera izan baitzen bertsio horretako aktore bakarra.

Hala ere, zinematik eman zion zenbaitetan onartu nahi izan ez den ospea, beldurrezko jeneroan bereziki. Jeneroak irribarrea eragiten ziolan esan zuen aktoreak behin baino gehiagotan eta gus-

tura eta oso gogo onez egin zuen lan Roger Cormanen aginduetara, Edgar Allan Poeren hitzak tarteko. Aurretik, ordea, Premingerren 'Laura' eta Mankiewiczren 'Dragonwyck' filmeetako bi rol antzeztu zituen.

Beldurretik eta suspentsetik kanpo ere egin zuen lanik Vincent Pricek, meritu handiko lanak gainera. Horra hor, adibide gisa, 'Zirku handia', 'Hamar manamenduak' edo 'Hiru Mosketa-riak' pelikuletako antzezlariak. Pricek beldurrezko jeneroaren parodiak egiten bukatu zuen bere karrera, Peter Lorrek edo Boris Karloffek bezalaxe, eta 'Misterioak' izeneko telesailan hartu du parte azken urte hauetan.

Aristokrata erromantikoa

A. G. / DONOSTIA

Vincent Price aktoreak prototipo berezia erantsi zien beldurrezko jeneroko antiheroei eta, Boris Karloffek antzeztu zituen pertsonaien ildotik, iragan misterioitsu bati atxikitako gizonezko beldurgarri baten traza landu zuen urteren urtetan. Planta fisikotorea, Shakespearearen antzerki eskolan ikasitako ahots tinbre zinikoak, begirada bihurriak eta aurpegi maltzurak definitu zuten bere itxura pantailan, eta itxura horren azpian gorde zituen, erruz gorde gainera, Edgar Allan Poek sortu eta Roger Cormanek diseinatutako pertsonaien

ezaugarri nagusienak. Vincent Price, izan ere, bi jeinu horien irudimenaren produktu izan da zeluloidean, eta bien amesgaiztoen mamu beldurgarri, aristokrata eta, batez ere, erromantiko bihurtu zen.

Aktorearen itxura aristokrata hori ezin aproposago egokitu zitzaion Poeren fantasiari eta Cormanen barrokismoari eta azken honekin eman zuen hark bere talentuaren neurri gorena. Molde bereko antiheroiak egin zituen harekin eta guztietan arestian aipatutako ezaugarriak tajutu zituen, maitasun harreman morboso eta ia-ia intzestuosak pantiailaratu. Arrebaz obsesionatuta

dagoen anaiaren rola bete zuen 'House of Usher-en', esate baterako, eta 'zigortu' egingo du emaztea 'The Pit and the Pendulum' beldurgarrian.

Baina horiez aparte ere, Vincent Priceren munduak izuaren erromantizismo hori deskribatu zuen, Gene Tierneyren ondoan bereziki. Price izan zen, une batez bederen, Lauraren senargaia, eta bera izan zen Dragonwyckeko gaztelu ilunean barrena. Azkenik, ordea, hala museoan nola bizitzan, erre egin da, Gaizkiaren moztaroren azpian ezkutatzan zen kandela baten antzekoa izan zelako, «laster itzaliko den kandela», Usher etxean zioen legez.

LABURREAN

GENERALITAT

ikus-entunezkoak
GATTetik at
uztearen alde

Kataluniako Generalitat ikus-entunezkoen merkatua liberalizatzearen aurka agertu da eta GATTen (Arantzel eta Merkataritzari buruzko Akordio Orokorra) barne industria kulturalari dagokionez klausula berezi bat jartzearen alde agertu da. Jaume Serratsek, Generalitateko Kultur Zabalkunderako zuzendariak, «Europako kultur ondarea defenditzeko» ezinbesteko deritzo neurri horiek harteari ●

CHAPLINEN jaia egingo da Londresen

Charles Chaplin zinemagilearen 'The golden rush' filmea, 60 urte betetzear dagoena, berreskuratu da eta Londresen estreinatuko da datorren igandean. Urre bilatzaile gizarajo baten gertaerak kontatzen dituen filme honen musika moldatu du Carl Davis konpositoreak eta bertsio berria joko du emanaldian zehar Liverpoolgo Orkestra Filarmonikoak. Aurretik, Chaplinen itxurako pailazo ugari igaroko da taulatik ●

VACLAV HAVELEK poesia grafikoen liburua kaleratu du

Lehendakari txekarra eta idazlea den Vaclav Havelk poema grafikoen antologia berri bat jarri du kalean. 'Anti-codigos II' izeneko lan hau osatzeko Jiri Kolar pintorearen laguntza izan du. Kritikaren esanetan, oro har saiakera eta nobela egin dituen idazle honen literatur produktzioaren barnean funtsezko lana da kaleratu berri duen liburua ●

PHIL COLLINSEN disko berria aurki kalean

Phil Collins bateria jole eta kantariak datorren azaroaren 5ean 'Both sides' disko berria jarriko du kalean. Aitortu nahi ez duen egoera pertsonal latzak bizi ondoren osatu dituen kantuak bildu ditu bakarkako lan berri honetan. Betitik landu duen intimismoa haratago eramane du disko honetako kantuetan ●

IRAGARKI MERKEAK (943) 46 90 22

31 x 33ko
BI MODULO
EGUN BAT 4.200 pta/1.681
ASTEBETE 20.400 pta/8321
BI ASTE 36.000 pta/1.4401
HILABETE 50.000 pta/2.2001